

Informácia

o súčasnom stave spracovania údajov o napadnutí lesov podkôrnym hmyzom s osobitným zreteľom na bez zásahové územia v zmysle uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky č.1117 zo 4. novembra 2008.

Uznesením č. 894 z 10.12.2008 uložila vláda Slovenskej republiky ministrom životného prostredia v spolupráci s ministrom pôdohospodárstva predložiť na rokovanie vlády tabuľkové a mapové spracovanie údajov o stave napadnutia lesov podkôrnym hmyzom. Táto úloha vyplynula z požiadavky Národnej rady Slovenskej republiky definovanej uznesením Národnej rady č. 1117 zo 4. Novembra 2008, kde v bode B žiadala vládu Slovenskej republiky o tabuľkové a mapové spracovanie údajov o stave napadnutia lesov podkôrnym hmyzom s osobitným zreteľom na tieto otázky:

1. ktoré bez zásahové územia a v akom rozsahu sú napadnuté podkôrnym hmyzom a aký je to podiel z celkovej plochy a objemu nespracovaného a napadnutého lesa,
2. k akým konkrétnym obmedzeniam, v akom rozsahu a na akej výmere dochádza v jednotlivých stupňoch ochrany prírody podľa jednotlivých chránených území.

Riaditeľstvo Štátnej ochrany prírody spracovalo tieto údaje, na základe údajov získaných z príslušných organizačných jednotiek ŠOP SR, kde boli do prílohy doložené vypracované tabuľky s príslušným mapovým vzorom.

K úlohe č.1 jednotlivé správy NP a CHKO dodali konkrétne údaje doplnené o uvedené mapové a tabuľkové vyhodnotenie stavu kalamitnej situácie v chránených územiach k roku 2008 a to od r. 2004 spôsobenú abiotickými a biotickými škodlivými činiteľmi. Tak isto aj mapové podklady (GIS vrstvy) sú rozčlenené na kalamitnú situáciu vzniknutú abiotickými škodlivými činiteľmi a kalamitnú situáciu vzniknutú biotickými škodlivými činiteľmi.

V tabuľke č 1 (viď príloha) sú vymenované jednotlivé dotknuté organizačné jednotky ŠOP SR, ku ktorým je uvedená výmera vlastného bez zásahového územia (s 5. stupňom ochrany, resp. zónou A) za jednotlivé správy a to výmera v ha, ako aj objem drevnej hmoty v m³ v týchto územiach. Vzniknutá kalamita je kvôli prehľadu rozdelená na abiotickú a biotickú. Abiotická kalamita je vo väčšine prípadov z roku 2004, kalamita biotická vznikla následne na kôrovcom atakovanej poškodenej biomase z roku 2004. Posledný údaj v tabuľke je kalamita, ktorú požiadal užívateľ spracovať (šanovať) a z ktorej časť bola orgánom štátnej správy povolená a následne spracovaná. Je tiež rozdelená na abiotickú a biotickú. Z časti objemu spracovanej kalamity, boli udelené výnimky len na výmere bez zásahových území tam, kde bolo možné kalamitu spracovať bez poškodenia predmetu ochrany. K spracovaniu kalamity v 5. stupni ochrany prírody došlo v drvivej väčšine z titulu legislatívnej úpravy k 1. 08. 2008 kedy v zmysle §27 ods. 10 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 454/2007 Z.z. pre časť ÚEV prestala platiť predbežná ochrana podľa §27 ods. 7 zákona čo znamená, že od 1. 08. 2008 začali platiť stupne ochrany stanovené právnym predpisom, ktorým bolo územie vyhlásené v národnej sieti chránených území. V územiach so stupňom ochrany 3. a 4. bolo spracovanie kalamity vo väčšine prípadov povolené, a to aj v zmysle dohody ministra životného prostredia SR a ministra pôdohospodárstva SR uzavretej na medzinárodnej konferencii konanej na Podbanskom v dňoch 18 – 20. 3. 2007, podľa ktorej sa v 5. stupni ochrany prírody nebude zasahovať, pričom v nižších stupňoch sa budú intenzívne uplatňovať manažmentové opatrenia na zabránenie šírenia podkôrneho hmyzu z týchto území.

Celková výmera dotknutých bez zásahových území (s 5. stupňom ochrany, resp. zónou A) je 32 915,63 ha s objemom 10 136 989 m³ drevnej hmoty. Od novembra r. 2004 až do konca roka 2008 v týchto bez zásahových územiach vznikla kalamita v rozsahu

6478,08 ha/1300477m³, (spolu abiotická a biotická), z toho bolo orgánom štátnej správy povolené spracovanie na rozlohe 3845,43ha o objeme 881417 m³.

K úlohe č. 2 boli z dotknutých organizačných jednotiek zaslané požadované údaje ku konkrétnym obmedzeniam a v akom rozsahu a na akej výmere dochádza v jednotlivých stupňoch ochrany prírody podľa jednotlivých CHÚ, t. z. aký rozsah kalamity bol, alebo je obmedzený stanoviskom miestne príslušnej správy NP resp. CHKO, ktoré slúžilo ako podklad pre rozhodnutie príslušného orgánu štátnej správy a aká činnosť bolo predmetom obmedzenia.

Tak isto ako v predchádzajúcom prípade aj tu boli požadované údaje zosumarizované do tabuľkového prehľadu (vid'. príloha č.2), z ktorého je zrejmé chránené územie, stupeň ochrany, v ktorom bolo obmedzenie realizované a tak isto aj aká činnosť bola obmedzená. Vo väčšine prípadov ide o obmedzenie spracovania kalamity, letecká aplikácia chemických látok a nepovolenie výstavby lesnej cesty. Z prehľadu vyplýva, že orgánom štátnej správy nebolo povolené spracovanie kalamity na celkovej rozlohe 4 676 ha (z toho v 2 stupni ochrany prírody - 975 ha, v 3.stupni – 839 ha, v 4. stupni – 1 169 ha, a v 5.stupni – 1 693 ha).

- Prílohy:** 1. Tabuľka rozsahu (objemu) kalamitných plôch území s 5 stupňom ochrany
2. Tabuľka rozsahu (objemu) kalamitných plôch, kde bolo spracovanie obmedzené a druh obmedzenia

1. Tabuľka rozsahu (objemu) kalamitných plôch území s 5 stupňom ochrany

Názov bez zásahového územia (5 st. ochr.)	Druh kalamity	Výmera/objem bez zásahového územia	Výmera/objem kalamity v bez zásahovom území	Výmera/objem spracovanej kalamity *
NP Malá Fatra	Kalamita abiotická	866,40 ha/346 560m ³	0.28ha/120m ³	0
	Kalamita biotická		27,93ha/8226m ³	1,20ha/600m ³ *

Spolu		866,40ha/346 560m ³	28,21ha/1646m ³	1,20ha/600m ³ *
CHKO Kysuce	Kalamita abiotická	1154,07ha/293 507m ³	6,74ha/2 827m ³	0,35ha/40m ³
	Kalamita biotická		17,11 ha/6 013m ³	18,39ha/7073m ³
Spolu		1154,07ha/293 507m ³	23,85 ha/8 840m ³	18,74ha/7 113m ³
CHKO Horná Orava	Kalamita abiotická	1164,26 ha/363 249m ³	8,52ha/5 768m ³	0
	Kalamita biotická		19,60ha/9 807m ³	0
Spolu		1164,26 ha/363 249m ³	28,12ha/15 575m ³	0
CHKO Poľana	Kalamita abiotická	863,13 ha/302 050m ³	5.84 ha/2 200m ³	0
	Kalamita biotická		5,57 ha/1 950m ³	0
Spolu		863,13 ha/302 050m ³	11,41 ha/4 150m ³	0
NP Nízke Tatry	Kalamita abiotická	9 639,00ha/3 180 870m ³	28,40ha/8 799m ³	0,95ha/290m ³
	Kalamita biotická		21,00ha/6 536m ³	0,2ha/40m ³
Spolu		9 639,00ha/3 180 870m ³	49,40ha/15 335m ³	1,15ha/330m ³
NP Veľká Fatra	Kalamita abiotická	3 355,00ha/1 342 000m ³	1,30ha/420m ³	0,10ha/118m ³
	Kalamita biotická		1,90ha/600m ³	0
Spolu		3 355,00ha/1 342 000m ³	3,20ha/1 020m ³	0,10ha/118m ³
NP Slovenský Kras	Kalamita abiotická	388,94ha/86 796m ³	1,20ha/200m ³	0
	Kalamita biotická		1,60ha/650m ³	0,20ha/20,89m ³
Spolu		388,94ha/86 796m ³	2,80ha/850m ³	0,20ha/20,89m ³
PIENAP	Kalamita abiotická	332,14ha/71 628m ³	2,98ha/810m ³	1,78ha/460m ³
	Kalamita biotická		0,75ha/250m ³	0
Spolu		332,14ha/71 628m ³	3,73ha/1 060m ³	1,78ha/460m ³
CHKO Ponitrie	Kalamita abiotická	81,46ha/34 213m ³	0,62ha/263m ³	0
	Kalamita biotická		0,50ha/202m ³	0
Spolu		81,46ha/34 213m ³	1,12ha/465m ³	0
NP Muránska Planina	Kalamita abiotická	439,55ha/127 500m ³	33,93ha/16 700m ³	0
	Kalamita biotická		4,39ha/1 600m ³	0
Spolu		439,55ha/127 500m ³	38,32ha/18 300m ³	0
RSOPK Prešov	Kalamita abiotická	55,83ha/131 648m ³	166,95ha/3184m ³	17,96 ha/380 m ³

	Kalamita biotická		0	0
Spolu		55,83ha/131 648m ³	166,95ha/3184m ³	17,96 ha/380 m ³
CHKO Biele Karpaty	Kalamita abiotická	150,55ha/41 155m ³	0,55ha/300m ³	0,23ha/150m ³
	Kalamita biotická		0	0
Spolu		150,55ha/41 155m ³	0,55ha/300m ³	0,23ha/150m ³
TANAP	Kalamita abiotická	9 897,30ha/2 231 013m ³	1818 ha/400 000m ³	1093ha/255 000m ³
	Kalamita biotická		3636 ha/800 000m ³	2 697ha/612 258m ³
Spolu		9 897,30ha/2 231 013m ³	5454ha/1 200 000 m ³	3790 ha/867 258 m ³
NP Slovenský Raj	Kalamita abiotická	4 528,00ha/1 584 800m ³	53,02ha/1004m ³	0,45ha/192m ³
	Kalamita biotická		613,40ha/22 048m ³	13,62ha/4 229m ³ + 567m ³ bolo odkôrných
Spolu		4 528,00ha/1 584 800m ³	666,42ha/23 052m ³	14,07ha/4 988m ³
Spolu ŠOP SR	Kalamita abiotická	32 915,63ha/10 136 989m ³	2128,33ha/442 595m ³	1114,82ha/256 630m ³
	Kalamita biotická		4349,75ha/857 882m ³	2730,61ha/624 787,89m ³
CELKOM		32 915,63ha/10 136 989m³	6478,08ha/1 300 477m³	3845,43ha/881 418m³
* - nie je ukončené správne konanie orgánom štátnej správy				

2. Tabuľka rozsahu (množstva) kalamitných plôch, kde bolo spracovanie obmedzené a druh obmedzenia

Správa ŠOP SR	Stupeň ochrany	Druh obmedzenia (neudelenie súhlasu, výnimky)	Rozsah obmedzenia ***
NP Veľká Fatra	3	neudelenie súhlasu na leteckú aplikáciu chemických látok (podľa § 14 ods. 2 písm. c)) zákona č. 543/2002 Z.z	167 ha
	5	neudelenie výnimky na spracovanie kalamity (podľa § 16 ods.1 písm. b)) zákona	0,55 ha/ 190 m ³
Správa TANAP	5	neudelenie výnimky na sprac. kal (§ 16 ods.1 písm. b)) súhlasu na zásah. do biotopov §16ods.1 v znení §12 písm. g)	1 446 ha/ 332 742 m ³
Správa NP Slovenský raj	3	neudelenie súhlasu na leteckú aplikáciu chemických látok (podľa § 14 ods. 2 písm. c)) zákona č. 543/2002 Z.z	150 ha
	4	nepovolenie výnimky na aplikáciu chemických látok (podľa §15 ods. 1 písm.d) zákona	0,20 ha

	5	neudelenie výnimky na spracovanie kalamity (podľa § 16 ods.1 písm. b)) zákona	48 ha/ 17 115 m3
S-NP Slovenský kras	5	neudelenie výnimky na spracovanie kalamity (podľa § 16 ods.1 písm. b)) zákona	1,5 ha/ 590 m3
Správa CHKO Ponitrie	2	neudelenie súhlasu na aplikáciu chemických látok (podľa § 13 ods. 2 písm. h)) zákona	186 ha
	4	nepovolenie výnimky na aplikáciu chemických látok (podľa §15 ods. 1písm.d) zákona	232 ha
	5	neudelenie výnimky na aplikáciu chemických látok (podľa § 16 ods. 1 písm. a) v znení § 15 ods.1 písm. d)) zákona	40 ha
Správa CHKO Poľana	5	neudelenie výnimky na spracovanie kalamity (podľa § 16 ods.1 písm. b)) zákona	16,5 ha/ 5 025 m3
Správa NAPANT	3	neudeľovanie súhlasu na zasahovanie do biotopov eur. významu (§ 14 ods. 1 v znení § 12 písm. g))	522 ha/156 000 m3
	5	neudelenie výnimky na spracovanie kalamity (podľa § 16 ods.1 písm. b))	48 ha/ 15005 m3
Správa NP Muránska planina	5	neudelenie výnimky na spracovanie kalamity (podľa § 16 ods.1 písm. b))	38 ha/ 18 300 m3
Správa CHKO Kysuce	4	nepovol. výnimky na výst. ciest a let. aplik. chem. látky (§ 15 ods.1 písm. a)d) v znení § 13ods.2 c)	1,84 ha/ 350 m3
	5	nepovol. výnimky na výst. ciest a let. aplik. chem. látky(§ 16ods.1 písm. a) v znení § 15ods. 1písm. d) a §13ods.2 c)	11,7 ha/ 3 870 m3
Správa CHKO Horná Orava	2	neudelenie súhlasu na aplikáciu chemických látok (podľa § 13 ods. 2 písm. h)) zákona	789 ha
	4	nepovol. výnimky na výst. ciest a let. aplik. chem. látky (§ 15 ods.1 písm. a)d) v znení § 13ods.2 c)	935 ha
	5	neudelenie výnimky na spracovanie kalamity (podľa § 16 ods.1 písm. b)) zákona	31 ha/ 15 575 m3
Správa PIENAP	5	neudelenie výnimky na spracovanie kalamity (podľa § 16 ods.1 písm. b)) zákona	1,95 ha/ 600 m3
Správa NP Malá Fatra	5	neudelenie výnimky na spracovanie kalamity (podľa § 16 ods.1 písm. b)) zákona	0,2 ha/ 90 m3 (*)
Správa CHKO Biele Karpaty	5	neudelenie výnimky na spracovanie kalamity (podľa § 16 ods.1 písm. b)) zákona	0,5 ha/ 150 m3
	5	neudelenie výnimky na spracovanie kalamity (podľa § 16 ods.1 písm. b)) zákona	1,2 ha/ 410 m3 (**)
RSOPK Prešov	5	neudelenie výnimky na spracovanie kalamity (podľa § 16 ods.1 písm. b)) zákona	8,0 ha/2804 m3
v rámci celého územia ŠOP SR (sumár podľa stupňov ochrany)	2	nepovol. výnimky na výst. ciest a let. aplik. chem. látky	975 ha
	3	neudeľovanie súhlasu na zasahovanie do biotopov eur. významu, leteckú aplikáciu chem. látok	839 ha
	4	nepovolenie výnimky na aplikáciu chemických látok, výstavbu les. ciest	1169 ha
	5	neudelenie výnimky na spracovanie kalamity, aplikáciu chem. látok a na výstavbu ciest	1693 ha
spolu: (v rámci všetkých stupňov ochrany na území SR)			4 676 ha

(*) 510 m3 nie je ukončené správne konanie orgánom štátnej správy

(**) bola vyplatená majetková ujma v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

*** akej výmery kalamitou dotknutého územia sa obmedzenie týka

napr.: 1.) neumožníme leteckú aplikáciu insekticídu - tzn. rozsah sa rovná rozsahu výmery porastov, pre ktoré žiadal žiadateľ udeliť výnimku

2.)neumožníme výstavbu lesných ciest - tzn. výmery sa rovná rozlohe územia zasiahnutého kalamitou

pre ktorú mali cesty slúžiť ako prostriedok na sanáciu